

8. møde

Torsdag den 15. oktober 1987 kl. 13.30

Dagsorden:

1) Eventuelt: Tredje behandling af lovforslag nr. L 31:

Forslag til lov om forlængelse af overenskomst mellem statsvirksomheden Bornholmstrafikken og Sømændenes Forbund i Danmark.

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).

2) Første behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 1988.
Af finansministeren (Palle Simonsen).

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Medlemmer af Folketinget Dagmar Mørk Jensen (RV), Lone Dybkjær (RV) og Niels Helveg Petersen (RV) har meddelt mig, at de til energiministeren ønsker at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvad kan ministeren oplyse om udbygningen af centrale og decentrale kraftværker i el-sektoren?«

(Forespørgsel nr. F 6).

Samtykke til behandling:

Formanden:

Den første sag på dagsordenen kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Der gøres indsigelse).

Afstemning

Afvigelsen fra den i forretningsordenen fastsatte frist

vedtoges med 100 stemmer (S, KF, V, RV, CD, FP og KRF) mod 20 (SF og FK).

Man gik da til:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 31:

Forslag til lov om forlængelse af overenskomst mellem statsvirksomheden Bornholmstrafikken og Sømændenes Forbund i Danmark.

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).

(Fremsat 14/10 87. Første behandling 14/10 87. Betænkning 15/10 87. Anden behandling 15/10 87).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Preben Møller Hansen (FK):

Det er jo beklageligt, at der ikke var et flertal, der kunne stemme imod dette forslag, og det er lige så beklageligt, at man ikke kunne sikre, at der ved afstemningen ikke var de fornødne 90 mandater, således at vi kunne have undgået det.

Men det, jeg sådan set vil sige her i slutbemærkningen, er, at jeg har noteret mig, at Socialdemokratiet, som påstår, at de repræsenterer dansk fagbevægelse og arbejdernes interesser, i uskøn forening med borgerskabet forhindrer arbejderne i at få de lønninger og vilkår, som de har gjort krav på, og samtidig stemmer de for et lovforslag, der bekræfter et mæglingsforslag, der forringer arbejdernes vilkår i forhold til det, man havde opnået ved forhandling. Det må siges at være en ejendommelig situation at være i for Socialdemokratiet.

Samtidig vil jeg – jeg går dog ud fra, at det var en misforståelse – beklage, at SF ikke stemte for, at forslaget skulle i udvalg inden tredje behandling, idet vi havde stillet et forslag om, at der blev nedsat et paritetisk nævn, der skulle forhandle videre om de vilkår, som er årsag til dette lovforslag.

Kaj Poulsen (S):

På baggrund af det netop holdte indlæg skal jeg sige, at vi må konstatere, at som sagens forløb har været, er det – på trods af at Fælles

[Kaj Poulsen]

Kurs' formand har sagt det modsatte her i salen – gået, ganske som Sømændenes Forbund har ønsket det.

Sømandsforbundets formand har sagt her i salen indtil flere gange, at han ikke har deltaget i forhandlinger, at han ikke har været til møde; han har været i valgkamp. Sømændenes forbundsformand har været på Bornholm umiddelbart før valget og haft møder, hvor han har anbefalet medlemmerne at stemme for mæglingforslaget, som er fremsat efter de retningslinier, som sømandsforbundet har anbefalet forligsmanden. Det skyldes naturligvis, at man vidste, at sagen endte i Folketinget, og så var problemet med, hvor medlemmerne skulle være organiseret i de næste 4 år, også løst.

Vi må sige til lykke! Strategien er lykkedes fuldt ud. Det er medlemmerne af Sømændenes Forbund, der må betale, og de har kun Fælles Kurs og sømandsforbundet at takke for det.

(Kort bemærkning).

Ole Henriksen (SF):

Jeg vil godt sige til hr. Preben Møller Hansen, at når SF ikke ønskede at få forslaget i udvalg igen mellem anden og tredje behandling, skyldes det, at vi ikke havde mere at tilføje eller flere spørgsmål at stille, og når det lå sådan, ønskede vi ikke at stemme for en henvisning.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Jeg accepterer selvfølgelig SF's forklaring, idet den må være baseret på konkrete kendsgerninger. Det, der imidlertid står tilbage, er, at Socialdemokratiets ordfører i denne sag åbenbart mener, at man skal lefle for borgerskabets aviser og det, de skriver, i stedet for at lytte til det, der siges fra arbejdspladserne.

Her har disse tillidsrepræsentanter bevæget sig fra denne arbejdsplads på Bornholm for at søge foretræde for udvalget, og de har klart redegjort over for Socialdemokratiet, hvad deres baggrund er for ikke at kunne godkende dette mæglingforslag. På baggrund af noget sådant burde man som Socialdemokrat have støttet arbejderne på den pågældende arbejdsplads og sagt: Det er i orden, I har truffet jeres beslutning, vi støtter arbejderne i enhver situation, idet de krav, de har stillet, er rimelige. Hvis man vil bruge noget for at bortforklare – hvad

det ser ud til at Socialdemokratiet meget gerne vil; idet de henviser til en artikel i Politiken – hvorfor læser man så ikke de aviser, som virkelig har behandlet stoffet over flere helsider, nemlig den bornholmske presse? Deraf fremgår det helt klart og tydeligt, at det, som Politiken skriver, ikke er i overensstemmelse med det, Bornholms Tidende skriver.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Det er aldrig rart, når det er nødvendigt for Folketinget at afslutte en overenskomst, men når det er nødvendigt, som det er i dette tilfælde af hensyn til situationen på Bornholm, er det til gengæld glædeligt, at det sker med et bredt politisk flertal, og det vil jeg gerne takke Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Fremskridtspartiet og firkloverpartierne for sker i dette tilfælde.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Jeg skal kun afslutningsvis konstatere, at det, der er sket i denne sag, er, at en flok kagekoner i sømandsforbundet ikke har turdet fortælle deres medlemmer, hvad de har foretaget sig på medlemmernes vegne, fordi det ikke var i medlemmernes interesse. Det har passet sømandsforbundet godt, at denne sag er endt i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Jeg skal kun sige, at jeg ved helt konkret, at Sømændenes Forbunds repræsentant ved forhandlingerne i forligsinstitutionen ikke har anbefalet det nævnte mæglingforslag til godkendelse, og derfor burde det ikke være fremmet. Det, der er sket, er, som jeg har sagt tidligere, at forligsmanden har fremsat et forslag af egen drift, og derfor burde Socialdemokratiet som såkaldte arbejderrepræsentanter naturligvis have støttet arbejderne afvisning af dette mæglingforslag. Det havde været betimeligt og rigtigt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 104 stemmer (S, KF, V, RV, CD, FP og KRF) mod 22 (SF og FK).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 1988.

Af finansministeren (Palle Simonsen).

(Fremsat 6/10 87).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Henning Rasmussen (S):

Debatten i dag om finanslovforslaget er den tredje i løbet af 8 dage, hvor landets økonomiske problemer har været hovedemnet, og hvor mulighederne for at samarbejde på tværs af partierne i et opsplittet Folketing naturligvis også er et meget centralt emne.

Socialdemokratiet har både i åbningsdebatten og i debatten i går om vort beslutningsforslag om social retfærdighed og modernisering af erhvervsliv og arbejdsmarked meget klart sagt, at for os hænger disse ting sammen. Vi mener afgjort, at produktionen skal sættes op, at eksporten skal kraftigt i vejret, og at alle skal kunne få en uddannelse, så de kan klare sig på arbejdspladserne i dag. Vi er klar til at gå meget langt på disse områder, især når det drejer sig om at give mennesker viden og færdigheder, så de bedre kan klare sig i tilværelsen. Vi vil også gå langt for alvor at få sat skub i forskning og teknologi, så vi kan forny og forbedre vort erhvervsliv. Det ved regeringspartierne og Det Radikale Venstre, og det har de sagt os tak for, selv om vi på en række konkrete punkter har sagt fra over for dele af de forslag, regeringen har fremsat. Men de samme partier har både i åbningsdebatten og i debatten i går sagt nej til vore forslag om højere folkepension, om bedre muligheder for, at folkepensionister kan have en lille indtægt ved siden af pensionen, om højere efterløn og om større arbejdslededsunderstøttelse. Det er der ikke behov for, de klarer sig jo godt nok, siges det. Det har vi ikke råd til,

og der er endda dem, der forsøger sig med flotte bemærkninger om, at nu er valget jo overstået, så nu kan socialdemokraterne godt pakke deres løfter til vælgerne langt bort.

Det er uklogt af de fem partier, meget endda. Vi mener det nemlig alvorligt. Vi mener alvorligt, at folkepensionister ikke har fået en rimelig stigning i deres pension. Vi mener afgjort, at de arbejdsløse, efterlønerne og de syge er blevet klart ringere stillet i de sidste fem år. Og vi mener det alvorligt, når vi siger, at vores forslag er en helhed, en helhed, hvor detaljer kan diskuteres, men hvor helheden må bevares. Det er derfor letsindigt at tro, at vi vil pakke de socialdemokratiske forslag langt væk, f.eks. af frygt for statsministerens trusler om valg, eller at vi vil acceptere de fem partiers påstand om, at vi ikke har råd til de beskedne forbedringer.

Vi er også meget uenige med de fem partier, når de siger, at vore forslag ikke hænger økonomisk sammen, mens regeringens gør det. Vi har ikke styr på økonomien, det har regeringen, siger man.

Men har regeringen nu det? Lad os se på finanslovforslaget. Det balancerer nu, siger finansministeren i et skrift, der blev udsendt i forgårs. Jo, nu tror man, at de personlige skatter giver 3 mia. kr. mere til staten, end man troede for bare 2-3 måneder siden, og så kan man lige pludselig, dagen før forslagene behandles i Folketinget, fortælle, hvordan man kan få underskuddet væk, hvordan man tilmed kan få dækket tilskuddene til erhvervslivet og også betale nedsættelsen af afgifterne på olie, benzin og gas – og så som sagt alligevel have balance på finansloven for 1988.

Men selv med den opskrining af forventningerne til stigningen i personskatterne balancerer finanslovforslaget langtfra. Der er først og fremmest en manko i dag på 4,3 mia. kr. Det er de beløb, de forskellige ministre er forpligtet til at spare yderligere eller skaffe i ekstra indtægter.

Finansministeren har løftet sløret for, hvordan han tænker sig at skaffe sin del af mankoen, nemlig 1,5 mia. kr. De skal hentes hos borgerne, hver eneste krone. Det skal ske ved betalinger, når en sag ankes, eller når en borger klager, ved flere betalinger for offentlige tilladelser og godkendelser, ved højere gebyrer og satter på en lang række områder – for at fremme omkostningsbevidstheden hos borgerne, skri-